

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1996-1997

26 NOVEMBRE 1996

**Proposition de loi insérant un article 61bis
dans le Code d'instruction criminelle**

AMENDEMENTS

N° 4 DE MMES **DELCOURT-PÊTRE** ET
MILQUET

Art. 2

**À l'article 61bis proposé, insérer un paragraphe
1er bis libellé comme suit :**

« § 1er bis. L'inculpé ou la partie civile introduit la demande visée au premier paragraphe par voie de requête. Cette requête doit à peine de nullité être motivée et contenir élection de domicile. Elle est déposée au greffe du tribunal de première instance et est inscrite dans un registre ouvert à cet effet. Le greffier en communique sans délai une copie au procureur du Roi. Celui-ci fait connaître au juge d'instruction les réquisitions qu'il juge utiles. »

Justification

Cet amendement vise deux choses distinctes.

Voir:

Documents du Sénat:

1-9 - SE 1995:

N° 1: Proposition de loi.

1-9 - 1996/1997:

N° 2: Amendements.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1996-1997

26 NOVEMBER 1996

**Wetsvoorstel houdende invoeging van een
artikel 61bis in het Wetboek van Straf-
vordering**

AMENDEMENTEN

Nr. 4 VAN DE DAMES **DELCOURT-PÊTRE** EN
MILQUET

Art. 2

**In het voorgestelde artikel 61bis een § 1bis invoe-
gen, luidende :**

« § 1bis. De verdachte of de burgerlijke partij dient het in § 1 bedoelde verzoek bij verzoekschrift in. Op straffe van nietigheid moet dit verzoekschrift gemotiveerd zijn en de keuze van de woonplaats vermelden. Het wordt neergelegd op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg en wordt ingeschreven in een daartoe bestemd register. De griffier stuurt onverwijld een kopie van het verzoekschrift aan de procureur des Konings. Deze deelt aan de onderzoeksrechter de vorderingen mee die hij nuttig oordeelt. »

Verantwoording

Dit amendement streeft een tweevoudig doel na.

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-9 - BZ 1995:

Nr. 1: Wetsvoorstel.

1-9 - 1996/1997:

Nr. 2: Amendementen.

Tout d'abord, on exige que la requête de l'inculpé ou de la partie civile soit introduite par requête motivée. Cette motivation est nécessaire car elle permettra au juge d'instruction de cerner concrètement le souhait du requérant. En outre, cette motivation protégera également le requérant; car, en rendant sa décision, le juge d'instruction devra répondre aux arguments qu'il a soulevés.

Ensuite, afin que le procureur du Roi soit correctement informé des mesures demandées et décidées dans le cours de l'instruction, on prévoit que la requête lui sera transmise dès son introduction afin qu'il puisse la commenter ainsi qu'il le jugerait utile. De plus, le procureur du Roi pouvant interjeter appel de la décision du juge d'instruction, il convenait qu'il soit informé dès l'abord de toute requête.

N° 5 DE MMES DELCOURT-PÊTRE ET MILQUET

Remplacer le paragraphe 4 de l'article 61bis proposé par ce qui suit :

« § 4. *Le requérant et le procureur du Roi peuvent interjeter appel devant la chambre des mises en accusation soit de la décision du juge d'instruction qui rejette une demande visée au premier paragraphe, soit de l'absence de décision du juge d'instruction dans le délai prévu au paragraphe 2.*

L'appel doit être interjeté dans un délai de deux jours ouvrables qui court à compter de la réception de la notification de la décision pour le requérant et du moment où l'ordonnance est portée à sa connaissance pour le procureur du Roi.

L'appel est introduit par voie de requête déposée au greffe du tribunal de première instance du juge d'instruction qui a rendu la décision, et est consignée au registre des appels en matière correctionnelle.

La chambre des mises en accusation statue dans les huit jours à compter du dépôt de la requête d'appel en tenant compte des circonstances de la cause au moment de la décision.

Le requérant qui succombe dans son appel est condamné aux frais. »

Justification

Cet amendement vise à énoncer expressément à la possibilité d'appel du procureur du Roi, mais aussi et surtout à permettre un recours lorsque le juge d'instruction ne prend pas de décision dans le délai prévu de huit jours. Dans cet esprit, une absence de décision est considérée après l'écoulement du délai prévu comme un refus tacite permettant un appel devant la chambre des mises en accusation.

Relevons également que *in fine* on prévoit que le requérant qui succombe à son appel est condamné aux frais, ce qui permettrait peut-être de limiter les recours purement dilatoires.

In de eerste plaats moet het verzoek van de verdachte of van de burgerlijke partij bij gemotiveerd verzoekschrift worden gedaan. Die motivering is een vereiste omdat de onderzoeksrechter op die manier concreet kan nagaan wat de verzoeker wil bereiken. Daar komt nog bij dat die motivering voor de verzoeker als een bescherming geldt. De onderzoeksrechter zal bij zijn beslissing immers moeten ingaan op de argumenten die zijn aangevoerd.

Om de procureur des Konings omstandig op de hoogte te brengen van de gevraagde en in de loop van het onderzoek uitgesproken maatregelen, wordt hier bepaald dat het verzoekschrift hem wordt overgezonden zodra het wordt neergelegd zodat hij het van zijn commentaar kan voorzien en nagaan of hij het nuttig vindt. Aangezien ook de procureur des Konings beroep kan instellen tegen de beslissing van de onderzoeksrechter, moet hij onverwijld op de hoogte worden gebracht van elk verzoekschrift.

Nr. 5 VAN DE DAMES DELCOURT-PÊTRE EN MILQUET

Paragraaf 4 van het voorgestelde artikel 61bis vervangen als volgt :

« § 4. *De verzoeker en de procureur des Konings kunnen voor de kamer van inbeschuldigingstelling hoger beroep instellen tegen de beslissing van de onderzoeksrechter die een in § 1 bedoeld verzoek afwijst, of tegen het uitblijven van een beslissing van de onderzoeksrechter binnen de in § 2 bepaalde termijn.*

Het hoger beroep moet worden ingesteld binnen een termijn van twee werkdagen die voor de verzoeker ingaat vanaf de ontvangst van de kennisgeving van de beslissing en voor de procureur des Konings ingaat vanaf het tijdstip waarop de beschikking hem ter kennis is gebracht.

Het hoger beroep wordt ingesteld bij verzoekschrift neergelegd op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg van de onderzoeksrechter die de beslissing heeft genomen en wordt ingeschreven in het register van hoger beroep in correctionele zaken.

De kamer van inbeschuldigingstelling doet uitspraak binnen acht dagen te rekenen van het neerleggen van het verzoekschrift van hoger beroep rekening houdende met de omstandigheden van de zaak op het ogenblik van haar uitspraak.

De verzoeker wiens hoger beroep wordt verworpen, wordt veroordeeld in de kosten. »

Verantwoording

Dit amendement wil uitdrukkelijk de mogelijkheid van hoger beroep openstellen voor de procureur des Konings, maar wil ook en vooral hoger beroep mogelijk maken wanneer de onderzoeksrechter niet binnen de bepaalde termijn van acht dagen tot een beslissing komt. Het uitblijven van een beslissing na het verstrijken van de vastgestelde termijn wordt bijgevolg beschouwd als een stilzwijgende afwijzing van het verzoek die de mogelijkheid biedt in hoger beroep te gaan voor de kamer van inbeschuldigingstelling.

Ook wijzen wij erop dat aan het slot van de nieuwe § 4 wordt bepaald dat de verzoeker wiens hoger beroep wordt verworpen, in de kosten wordt veroordeeld zodat men het aantal gevallen van louter dilatoir beroep wellicht kan beperken.

N° 6 DE MMES DELCOURT-PÊTRE ET MILQUET

Insérer dans l'article 61bis proposé un paragraphe 4bis libellé comme suit :

« § 4bis. Lorsque la chambre des mises en accusation est appelée à se prononcer sur l'ordonnance rendue par le juge d'instruction dans les cas visés au premier paragraphe, elle statue à huis clos sans débat contradictoire et après avoir entendu le requérant puis le magistrat instructeur dans son rapport et ses motivations. »

Justification

L'introduction d'un recours contre la décision du juge d'instruction est nécessaire afin d'éviter la trop grande subjectivité des décisions dénoncée aujourd'hui.

Mais si le juge d'instruction doit expliquer les raisons de son refus lors de la procédure devant la chambre des mises en accusation, il ne pourra pas éviter de faire rapport sur le dossier lui-même en explicitant le contenu.

Dans ces conditions, la décision de refus n'aurait aucun intérêt puisqu'en étant simplement présent lors de l'audience d'appel le requérant obtiendrait toutes les informations souhaitées relatives au contenu du dossier.

C'est pourquoi il a paru opportun de prévoir que les débats se passeraient à huis clos et que la chambre des mises en accusation entendrait séparément le requérant et le juge d'instruction sans les confronter directement.

Andrée DELCOURT-PÊTRE.
Joëlle MILQUET.

N° 7 DE M. BOURGEOIS

Art. 2

Compléter le § 2 de l'article 61bis proposé par un alinéa libellé comme suit :

« Si le juge d'instruction s'abstient de prendre une décision en temps voulu, le requérant peut saisir la chambre des mises en accusation conformément au § 4. »

Justification

Si le juge d'instruction s'abstient de statuer sur la demande, les conséquences seront en fait les mêmes qu'en cas de rejet: la consultation, la copie ou l'acte d'instruction complémentaire ne pourront être obtenus.

Un recours contre le rejet de la demande est ouvert au requérant devant la chambre des mises en accusation. Il ne dispose, par contre, d'aucun recours contre l'absence de décision.

Nr. 6 VAN DE DAMES DELCOURT-PÊTRE EN MILQUET

In het voorgestelde artikel 61bis een § 4bis invoegen, luidende :

« § 4bis. Wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling zich moet uitspreken over de beschikking van de onderzoeksrechter in de gevallen bedoeld in § 1, doet zij uitspraak met gesloten deuren zonder debat op tegenspraak, nadat zij eerst de verzoeker en vervolgens de met het onderzoek belaste magistraat in zijn rapport en zijn motiveringen heeft gehoord. »

Verantwoording

Er moet een mogelijkheid van beroep komen tegen de beslissing van de onderzoeksrechter om de thans bekritiseerde gevallen van subjectiviteit bij de beslissingen te voorkomen.

Indien de onderzoeksrechter echter de redenen van zijn weigering moet toelichten tijdens de procedure voor de kamer van inbeschuldigingstelling, kan hij niet anders dan rapporteren over het dossier zelf door de inhoud ervan toe te lichten.

In die omstandigheden heeft zijn beslissing om het verzoek af te wijzen geen enkele zin meer omdat de verzoeker alle gewenste informatie over de inhoud van het dossier kan krijgen louter door aanwezig te zijn op de zitting waarop de zaak in hoger beroep wordt behandeld.

Daarom lijkt het raadzaam te bepalen dat de zaak met gesloten deuren wordt behandeld en dat de kamer van inbeschuldigingstelling de verzoeker en de onderzoeksrechter afzonderlijk hoort zonder hen rechtstreeks te confronteren.

Nr. 7 VAN DE HEER BOURGEOIS

Art. 2

Paragraaf 2 van het voorgestelde artikel 61bis aanvullen met het volgende lid :

« Indien de onderzoeksrechter nalaat tijdig een beslissing te nemen, kan de verzoeker de kamer van inbeschuldigingstelling adiëren overeenkomstig § 4. »

Verantwoording

Indien de onderzoeksrechter nalaat zich over het verzoek uit te spreken, heeft dit *de facto* dezelfde gevolgen als een afwijzing van het verzoek: de inzage, het afschrift of de bijkomende onderzoeksdaad zal niet bekomen worden.

Tegen een afwijzing van het verzoek kan de verzoeker in beroep gaan bij de kamer van inbeschuldigingstelling. Over een rechtsmiddel tegen het uitblijven van een beslissing beschikt hij daarentegen niet.

C'est la raison pour laquelle nous proposons qu'en l'absence de décision, le requérant puisse également porter l'affaire devant la chambre des mises en accusation.

N° 8 DE MME DELCOURT-PÊTRE

Art. 2

Insérer à la fin du paragraphe 2 de l'article 61bis proposé, l'alinéa suivant :

« L'absence de décision dans le délai susmentionné vaut refus de la demande visée au § 1er. »

N° 9 DE MME DELCOURT-PÊTRE

(Sous-amendement à l'amendement n° 5 de Mmes Delcourt-Pêtre et Milquet)

Art. 2

Entre l'alinéa 2 et l'alinéa 3 du paragraphe 4 de l'article 61bis proposé, insérer un alinéa nouveau, libellé comme suit :

« En cas d'appel pour non-décision, prévu au premier alinéa de ce paragraphe, le délai de deux jours ouvrables pour interjeter appel commence à courir à compter de l'expiration de délai prévu au § 2. »

Andrée DELCOURT-PÊTRE.

N° 10 DE M. ERDMAN

Art. 2

A. Compléter l'alinéa 4 du § 1er de l'article 61bis proposé par ce qui suit :

« Le juge d'instruction peut demander des précisions complémentaires au requérant. Le délai dans lequel le juge d'instruction doit prendre sa décision est suspendu par cette demande. »

B. Supprimer l'alinéa 3 du § 3 du même article.

N° 11 DE M. ERDMAN

(Sous-amendement à l'amendement n° 5 de Mmes Delcourt-Pêtre et Milquet)

Art. 2

Supprimer le dernier alinéa du § 4 proposé.

Vandaar dat voorgesteld wordt dat ook bij het uitblijven van een beslissing verzoeker de zaak bij de kamer van inbesluidigingstelling aanhangig zal kunnen maken.

André BOURGEOIS.

Nr. 8 VAN MEVR. DELCOURT-PÊTRE

Art. 2

Aan § 2 van het voorgestelde artikel 61bis het volgende lid toevoegen :

« Het uitblijven van een beslissing binnen de hierboven bedoelde termijn geldt als afwijzing van het in § 1 bedoelde verzoek. »

Nr. 9 VAN MEVR. DELCOURT-PÊTRE

(Subamendement op amendement nr. 5 van de dames Delcourt-Pêtre en Milquet)

Art. 2

Tussen het tweede en het derde lid van § 4 van het voorgestelde artikel 61bis een nieuw lid invoegen, luidende :

« In geval van hoger beroep wegens het uitblijven van een beslissing als bedoeld in het eerste lid van deze paragraaf, begint de termijn van twee werkdagen waarbinnen hoger beroep moet worden ingesteld, te lopen vanaf het verstrijken van de in § 2 bepaalde termijn. »

Nr. 10 VAN DE HEER ERDMAN

Art. 2

A. Het vierde lid van § 1 van het voorgestelde artikel 61bis aanvullen als volgt :

« De onderzoeksrechter kan aan de verzoeker nadere inlichtingen vragen. De termijn waarbinnen de onderzoeksrechter zijn beslissing moet nemen, wordt door deze vraag geschorst. »

B. Het derde lid van § 3 van hetzelfde artikel doen vervallen.

Nr. 11 VAN DE HEER ERDMAN

(Subamendement op amendement nr. 5 de dames Delcourt-Pêtre en Milquet)

Art. 2

Het laatste lid van de voorgestelde § 4 doen vervallen.

N° 12 DE M. ERDMAN

(Sous-amendement à l'amendement n° 6 de Mmes Delcourt-Pêtre et Milquet)

Art. 2

Au § 4bis proposé, supprimer les mots « contradictoire et après avoir entendu le requérant puis le magistrat instructeur dans son rapport et ses motivations ».

N° 13 DE M. ERDMAN

(Sous-amendement à l'amendement n° 7 de M. Bourgeois)

Art. 2

À l'alinéa proposé, remplacer les mots « en temps voulu » par les mots « dans le délai requis ».

N° 14 DE M. LALLEMAND

(Sous-amendement à l'amendement n° 5 de Mmes Delcourt-Pêtre et Milquet)

Art. 2

Remplacer l'alinéa 2 du § 4 proposé par ce qui suit :

« L'appel doit être interjeté par le requérant dans un délai de deux jours ouvrables qui court à compter de la réception de la notification de la décision, et par le procureur du Roi dans un délai de deux jours ouvrables à compter du moment où l'ordonnance est portée à sa connaissance. »

Roger LALLEMAND.

N° 15 DE M. ERDMAN

(Sous-amendement à l'amendement n° 5 de Mmes Delcourt-Pêtre et Milquet)

Art. 2

Modifier comme suit le § 4 proposé :

A) À l'alinéa 3, remplacer les mots « requête déposée » par les mots « demande introduite ».

B) À l'alinéa 4, remplacer les mots « du dépôt de la requête » par les mots « de la demande ».

Nr. 12 VAN DE HEER ERDMAN

(Subamendement op amendement nr. 6 de dames Delcourt-Pêtre en Milquet)

Art. 2

In de voorgestelde § 4bis de woorden « op tegenspraak, nadat zij eerst de verzoeker en vervolgens de met het onderzoek belaste magistraat in zijn rapport en zijn motiveringen heeft gehoord » doen vervallen.

Nr. 13 VAN DE HEER ERDMAN

(Subamendement op amendement nr. 7 van de heer Bourgeois)

Art. 2

In het voorgestelde lid de woorden « tijdig » vervangen door de woorden « binnen de gestelde termijn ».

Frederik ERDMAN.

Nr. 14 VAN DE HEER LALLEMAND

(Subamendement op amendement nr. 5 van de dames Delcourt-Pêtre en Milquet)

Art. 2

Het tweede lid van de voorgestelde § 4 vervangen als volgt :

« De verzoeker moet het hoger beroep instellen binnen een termijn van twee werkdagen die ingaat vanaf de ontvangst van de kennisgeving van de beslissing; de procureur des Konings moet het hoger beroep instellen binnen een termijn van twee werkdagen die ingaat vanaf het tijdstip dat de beschikking hem ter kennis is gebracht. »

Nr. 15 VAN DE HEER ERDMAN

(Subamendement op amendement nr. 5 van de dames Delcourt-Pêtre en Milquet)

Art. 2

De voorgestelde § 4 wijzigen als volgt :

A) In het derde lid de woorden « bij verzoekschrift neergelegd » vervangen door de woorden « bij verzoek ingediend ».

B) In het vierde lid de woorden « het neerleggen van het verzoekschrift van » vervangen door de woorden « het verzoek om ».

Frederik ERDMAN.